

# **Forskrift om IKT-standarder i helse- og omsorgstjenesten**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 1. juli 2015 med hjemmel i pasientjournalloven § 7

## **§ 1 Formål**

Forskriften skal bidra til at virksomheter i helse- og omsorgstjenesten som yter helsehjelp bruker IKT-standarder for å fremme sikker og effektiv elektronisk samhandling.

## **§ 2 Virkeområde**

Forskriften gjelder private og offentlige virksomheter innen helse- og omsorgstjenesten som bruker behandlingsrettede helseregistre, jf. pasientjournalloven § 2 bokstav d.

## **§ 3 Krav om elektronisk behandling av helseopplysninger**

Behandlingsrettede helseregistre skal føres elektronisk. Dersom det i enkelttilfeller ikke er mulig å registrere opplysningene elektronisk, kan de dokumenteres på annen måte inntil de kan registreres elektronisk.

## **§ 4 Krav om oppdatert adresseinformasjon mv.**

Alle virksomheter som er tilknyttet helsenettet ved avtale med Norsk Helsenett SF, skal sørge for å ha oppdatert informasjon om virksomhetens elektroniske adresser og annen relevant kontaktinformasjon i adresseregisteret i helsenettet.

## **§ 5 Krav til funksjonaliteten i IKT - systemenes programvare**

Alle virksomheter i helse- og omsorgstjenesten som yter helsehjelp og som skal sende eller motta meldinger etter § 6 skal ta i bruk programvare som

- a) følger ebXML rammeverk som angitt i HIS 1037: 2011 ved utveksling av meldinger,
- b) håndterer applikasjonskvittering som angitt i HIS 80415: 2004 eller HIS 80415: 2012 ved sending og mottak av meldinger.

## **§ 6 Krav til funksjonalitet ved meldingsutveksling**

Ved sending og mottak av meldinger som denne bestemmelsen omfatter, skal virksomhetene ta i bruk programvare som oppfyller kravene i den aktuelle standarden som følger av nummer 1 til 16:

1. Alle virksomheter i helse- og omsorgstjenesten som yter helsehjelp skal ved sending av avviksmelding bruke avviksmelding som angitt i HIS 1151:2006. Alle virksomheter i helse- og omsorgstjenesten som yter helsehjelp skal kunne motta slik melding.
2. Virksomheter som yter allmennlegetjenester skal ved sending av henvisninger bruke henvisningsmelding som angitt i HIS 80517:2005 eller HIS 80517: 2014. Helseforetak og private sykehus plikter å kunne motta slik melding.
3. Virksomheter som yter spesialisthelsetjenester skal ved sending av epikriser bruke epikrisemelding som angitt i HIS 80226:2006 eller HIS 80226: 2014. Virksomheter som yter allmennlegetjenester, helseforetak og private sykehus samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.

4. Virksomheter som utfører en medisinsk biokjemisk undersøkelse, skal ved svarrapportering bruke melding som angitt i HIS 1138:2008 eller HIS 1138:2014. Helseforetak, private sykehus, virksomheter som yter allmennlegetjenester samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
5. Virksomheter som utfører en mikrobiologisk undersøkelse, skal ved svarrapportering bruke melding som angitt i HIS 1139:2008 eller HIS 1139:2014. Helseforetak, private sykehus, virksomheter som yter allmennlegetjenester samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
6. Virksomheter som utfører en immunologisk undersøkelse, skal ved svarrapportering bruke melding som angitt i HIS 1140:2008 eller HIS 1140:2014. Helseforetak, private sykehus, virksomheter som yter allmennlegetjenester samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
7. Virksomheter som utfører en patologisk undersøkelse, skal ved svarrapportering bruke melding som angitt i HIS 1141:2008 eller HIS 1141:2014. Helseforetak, private sykehus, virksomheter som yter allmennlegetjenester samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
8. Virksomheter som utfører en radiologisk undersøkelse, skal ved svarrapportering bruke melding som angitt i HIS 1142:2008 eller HIS 1142:2014. Helseforetak, private sykehus, virksomheter som yter allmennlegetjenester samt virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
9. Virksomheter som tilbyr radiologisk undersøkelse, plikter å kunne motta en melding med rekvisisjon eller henvisning som angitt i HIS 80821:2008 eller HIS 80821:2014.
10. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 skal ved sending av journalopplysninger om pasienten i kontakt med sykehuset, bruke melding som angitt i HIS 1143:2009 eller HIS 1143:2014. Helseforetak og private sykehus plikter å kunne motta slik melding.
11. Helseforetak og private sykehus skal ved sending av informasjon til kommunen om at en pasient er vurdert å ha behov for kommunale helse- og omsorgstjenester etter utskrivning, bruke melding som angitt i HIS 1144:2009 eller HIS 1144:2014. Kommuner plikter å kunne motta slik melding.
12. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 skal ved sending av journalopplysninger om pasienten i kontakt med pasientens fastlege, bruke melding som angitt i HIS 1145:2009 eller HIS 1145:2014. Fastleger plikter å kunne motta slik melding.
13. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 skal ved sending av orientering om tjenestetilbud bruke melding som

angitt i HIS 1146:2009 eller HIS 1146:2014. Fastleger plikter å kunne motta slik melding.

14. Fastleger skal ved sending av journalopplysninger om pasienten i forbindelse med etablering av tjenester, bruke melding som angitt i HIS 1147:2009 eller HIS 1147:2014. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
15. Helseforetak og private sykehus skal ved sending av administrative opplysninger knyttet til et sykehusopphold, bruke melding som angitt i HIS 1149:2009 eller HIS 1149:2014. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 plikter å kunne motta slik melding.
16. Virksomheter som yter tjenester som nevnt i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6, fastleger, helseforetak og private sykehus skal kunne sende og motta forespørsel om opplysninger om pasient og svar på slik forespørsel ved bruk av melding som angitt i HIS 1152:2006.

Er det i enkelttilfeller ikke mulig å sende melding som angitt i første ledd, skal opplysningene sendes på annen forsvarlig måte.

#### § 7 *Katalog over standarder*

Helsedirektoratet gir ut en katalog med oversikt over obligatoriske og anbefalte standarder.

#### § 8 *Unntak*

Virksomheter som utprøver en ny standard eller versjon av en standard anbefalt av Helsedirektoratet for å undersøke om den skal erstatte en eller flere av standardene angitt i denne forskriften, unntas fra kravet i §§ 5 og 6 om å bruke den eller de standardene som den standarden som utprøves skal erstatte.

Helsedirektoratet kan på eget initiativ eller etter søknad unnta en eller flere virksomheter for en begrenset periode fra et eller flere av kravene i forskriften dersom det vil være særlig byrdefullt eller vanskelig å oppfylle kravene.

Unntak etter første og andre ledd skal publiseres i Helsedirektoratets katalog over standarder. Det skal blant annet fremgå hvilke virksomheter unntaket gjelder.

#### § 9 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. september 2015.